

تأثیر عمر شرکت بر رابطه بین سازکارهای راهبری شرکتی و ساختار سرمایه

عزت الله محمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابرسی، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران (نویسنده مسئول).

Ezzatollah55@yahoo.com

ابراهیم ذوالفقاری

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابرسی، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

ebizolaghari@yahoo.com

دکتر فرزین خوشکار

مدرس گروه حسابداری و مدیریت، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

f.khoshkar@hnkh.ac.ir

شماره ۱۸ / زمستان ۱۳۹۸ (جلد سوم) / مصصل ۱۱-۱۰-۰۹ (۱۳۹۷)

چکیده

در این مقاله تاثیر عمر شرکت بر رابطه بین سازکارهای راهبری شرکتی و ساختار سرمایه مورد ارزیابی قرار گرفته است. در راستای بررسی این موضوع، دو فرضیه اصلی که هر کدام از آن‌ها در بر دارنده چهار فرضیه فرعی است. طراحی شده است و برای آزمون فرضیه‌ها از مدل رگرسیون چند متغیره مبتنی بر داده‌های ترکیبی و روش اثرات ثابت استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش طبق الگوی غربالگری و روش حذفی نظامند شامل ۲۰۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و در دوره زمانی ۶ ساله از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۵ است. شواهد نشان دادند که هیچکدام سازکارهای راهبری شرکتی تاثیر معناداری بر ساختار سرمایه ندارند همچنین تاثیر عمر شرکت و رابطه بین سازکارهای راهبری شرکتی و ساختار سرمایه معنی دار نیست. تعیین اهداف سالم و روشهای مناسب رسیدن به این اهداف و در نهایت حفظ حقوقی تمامی ذی نفعان (بویژه سهامداران خرد) هدف نهایی حاکمیت شرکتی می‌باشد.

کلید واژه‌ها: عمر شرکت، راهبری شرکتی، ساختار سرمایه.

مقدمه

با شکل گیری مبحث جدایی مالکیت از مدیریت و پیدایش تضاد منافع بین مالکان و مدیران، ارزیابی عملکرد شرکت‌ها و مدیران از موضوعات مورد توجه اقشار مختلف مانند اعتباردهنگان، مالکان و حتی مدیران قرار گرفت (جنس و مک‌لینگ). (۱۹۷۶).

در حالی که همچنان مسائلی همچون عدم تقارن اطلاعاتی، مالیات و هزینه بالای نمایندگی در بازار سرمایه وجود دارد، تضاد منافع میان ذینفعان یکی از عوامل مهم و اثرگذار می‌باشد. زیرا شرکت‌ها می‌توانند سود خود را صرف توزیع سود سهام بین سهامداران نمایند و یا می‌توانند آن را صرف باز پرداخت بدھی‌ها با تامین مالی سرمایه گذاری‌های جدید نمایند. بین سود سهام، سرمایه گذاری و تامین مالی ارتباط تنگاتنگی وجود دارد و در نتیجه اتخاذ تصمیمات و سیاست‌های مناسب با توجه به

شرایط اقتصادی، صنعت و شرکت مورد نظر از سوی مدیریت منجر به بهبود عملکرد و در نهایت افزایش ارزش شرکت‌ها می‌گردد. از جمله مباحث مهم در اقتصاد بسیاری کشورهای در حال توسعه، موضوع حاکمیت شرکتی مباحث مرتبه با ذینفعان شرکت‌ها (مدیران، کارمندان، مشتریان، مدیراگرائی، هیات مدیره و سهامداران) می‌باشد (فراسیون بین المللی حسابداران، ۲۰۰۴).

نظام حاکمیت شرکتی با تکیه بر تقویت فرهنگ پاسخ‌گوئی، راستی و امانت داری در مدیران و ارتقای شفافیت اطلاعاتی موجب محدود شدن رفتار فرصت طلبانه و سود جویانه مدیران می‌شود. بنابراین باعث بهبود کیفیت و ویژگی قابل اعتماد بودن گزارشگری مالی خواهد شد. عملکرد مالی شرکت‌ها، با اعمال حق حاکمیت رابطه مستقیمی دارد و مدیران بهتر، موجب حاکمیت شرکتی موثرتر شده و به ذینفعان خود توجه می‌کنند و در نهایت بازده بیش تری را ایجاد می‌کنند.

در سالهای اخیر مفهوم راهبری شرکتی به عنوان یک جنبه اصلی و پویای تجارت تبدیل شده است و در اقتصاد امروز توجه به آن به طور تساعده از رو به افزایش است و پیش رفت‌های متعددی در خصوص نحوه اعمال حق راهبری شرکتی در سطح جهانی صورت پذیرفته است به طوری که سازمانهای بین المللی مانند سازمان توسعه اقتصادی، استاندارد‌های قابل قبول بین المللی را در این مورد فراهم می‌کنند. در این مقاله، نقش عمر شرکت بر رابطه بین راهبری شرکتی و ساختار سرمایه مطالعه قرار گرفته است. در ابتدا مساله اساسی پژوهش، اهداف و فرضیه‌های پژوهش تشریح شده‌اند، در ادامه، روش پژوهش، شرح کامل روش و ابزار گردآوری داده‌ها و نیز تعریف واژگان فنی و تخصصی پژوهش بیان شده است. به بیانی، دیدگاه‌های نظری موجود در زمینه موضوع مورد بررسی ارائه می‌گردد. در این بین کشورها و به تبع آن سازمان‌ها به تقویت سامانه‌های حاکمیت شرکتی خود به طور مستمر ادامه می‌دهند و به سهامداران و روابط آن‌ها، میزان و سطح پاسخ‌گوئی، بهبود عملکرد هیات مدیره، حسابرسان و سامانه‌های حسابداری و کنترل داخلی، به صورت ویژه توجه می‌شود و همواره به دنبال روش‌هایی هستند که شرکت‌ها با این روش‌ها بهتر کنترل و اداره شوند افزاون بر آن سرمایه گذاران جزء، سرمایه گذاران نهادی، حسابداران و حسابرسان و سایر، بازیگران صحنه بازار پول و سرمایه از فلسفه وجودی و ضرورت اصلاح و بهبود و دائمی آگاهند. برای انجام تحلیل‌ها و آزمون فرضیه‌ها، تعداد ۲۰۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بر اساس شرایط غربالگری در دوره زمانی ۶ ساله در بازه زمانی از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا پایان سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

مبانی نظری و پژوهشی

به نظرترگری (۱۹۸۴) حاکمیت شرکتی تنها مربوط به اداره عملیات شرکت نیست بلکه به هدایت، نظارت و کنترل اعمال مدیران اجرائی و پاسخ‌گوئی آنها به تمام ذی نفعان شرکت نیز مربوط می‌شود. به نظر کادبری (۱۹۹۲) حاکمیت شرکتی سامانه‌ای است که شرکتها با آن هدایت و کنترل می‌شوند. پارکینسون (۱۹۹۴) حاکمیت شرکتی عبارت است از فرایند نظارت و کنترل برای تضمین عملکرد مدیریت شرکت مطابق با سهامداران.

ساختار سرمایه به عنوان یکی از مهمترین عوامل موثر بر ارزش گذاری شرکت‌ها و برای جهت گیری آنان در بازارهای سرمایه و محصول مطرح شده است. محیط متحول و متغیر کنونی، درجه بندی در ادبیات مالی در مورد وجود یا عدم وجود ساختار سرمایه بهینه پژوهش‌های زیادی صورت گرفته نظرها و استدلال‌هایی بیان شده است. تاکید اصلی این نظریه‌ها آن است که آیا واقعاً شرکت می‌تواند با تغییر ترکیب وجود مورد استفاده، بر چگونگی ارزیابی و هزینه سرمایه شرکت تاثیر بگذارد یا خیر؟ ساختار کلی این نظریه‌ها در دو بخش نظریه‌های سنتی و نظریه‌های نوین ساختار سرمایه می‌باشد. نظریه‌های

ستی در برگیرنده دیدگاه سنتی، سود خالص عملیاتی، سود خاص و میلر و مودیلیانی و نظریه های نوین شامل توازن ایستا، سلسه مراتبی، نمایندگی و زمان بندی بازار می باشد. در تئوری های سود عملیاتی خالص، میلر و مودیلیانی و سلسه مراتبی نظریه پردازان مرتبط با آنها به این نتیجه رسیدند که ساختار بهینه سرمایه وجود ندارد اما در سایر تئوری های بیان شده، نظریه پردازان در خصوص الگوی ساختار سرمایه هر کدام از تئوری های مطرح شده به این نتیجه رسیدند که ساختار بهینه سرمایه وجود دارد. طبق نظریه نمایندگی، ساختار سرمایه شرکت از طریق توازن بین مزایای حاصل از بدھی و هزینه های نمایندگی ناشی از تضاد منافع بین ذی نفعان مختلف شرکت تعیین می شود تئوری هزینه های نمایندگی که نخستین بار توسط جنسن و مک لینگ (۱۹۷۶) مطرح شد، بیان می کند که ساختار سرمایه بهینه به وسیله هزینه های نمایندگی که در بر دارنده انتشار سهام بدھی است تعیین می گردد (هاریس و راویو، ۱۹۹۱).

عمرشرکت، وضعیت و شرایط شرکت را در مراحل گوناگون عمر آن توصیف می کند. مراحل عمر شرکت، مراحل مشخص و قابل شناسایی هستند که از متغیرات معیارهای درونی (مانند انتخاب راهبرد، منابع مالی و توانایی مدیریت) یا معیارهای بیرونی شرکت (مانند محیط رقابتی و عملیات کلان اقتصادی) ناشی می شود به گونه ای که موجب اتخاذ فعالیت های راهبردی به وسیله شرکت می شود (دینکسون، ۲۰۰۷).

از ویژگیهای اقتصادی شرکت ها، گذر عمر شرکت است. شرکت ها طبق نظریه چرخه عمر، در مراحل گوناگون عمر از نظر مالی و اقتصادی یک شرکت تحت تاثیر مرحله ای از عمر است که شرکت در آن قرار دارد (بیکسیا، ۲۰۰۷). شرکت ها و بنگاه های اقتصادی براساس نظریه چرخه عمر شرکت، مانند تمام موجودات زنده متولد می شوند، رشد می کنند، میمیرند و منحنی یا چرخه عمر را طی می کنند در جوانی (دوران رشد)، سازمان ها بسیار انعطاف پذیرند ولی در بیشتر مواقع غیر قابل کنترل هستند. با افزایش عمر سازمان ها، روابط تغییر می کند، کنترل افزایش و انعطاف پذیری کاهش می یابد و در نهایت با پیشدن (دوران افول) آنها قابلیت کنترل نیز کاهش خواهد یافت (آدیس، ۱۹۸۹).

راهبری شرکتی: راهبری شرکتی قوانین، مقررات، ساختارها، فرایند ها، فرهنگ ها و سامانه هایی است که موجب دستیابی به هدف های پاسخگویی، شفافیت، عدالت و رعایت حقوق ذی نفعان می شود.

ساختار سرمایه: ساختار سرمایه شرکت، تامین مالی دائمی شرکت می باشد که بوسیله بدھی های بلندمدت و حقوق صاحبان سهام نشان داده می شود. ساختار مالی شامل بدھی های کوتاه مدت و بدھی های بلند مدت و همچنین حقوق صاحبان سهام می گردد بنابراین ساختار سرمایه بخشی از ساختار مالی می باشد.

عمر شرکت: عمر شرکت را به لحاظ آن که از سال تاسیس تا زمان حال ممکن است دارای دگرگونی های فراوانی شود مورد ارزیابی قرار می دهند. معمولاً در طول عمر شرکت که یک محصول جدید را در ابتدای فعالیت خود تولید می کند، به رشد می رساند تا به یک محصول بالغ تبدیل شود و در نتیجه به تولید انبوه برسد و در نهایت با کاهش تولید رو به رو شود دارای اهمیت است (عبد نظری و همکاران، ۱۳۹۲).

پیشینه پژوهش

پژوهش های انجام گرفته در داخل کشور رجائی و همکاران (۱۳۹۵) دریافتند که امروزه عوامل بسیاری وجود دارد که توضیح می دهنند چرا بعضی کشورها در مسایل اقتصادی از دیگر کشورها موفق تر می باشند طی دهه های اخیر روند فزاینده پیشرفت صنعتی از یک سو و محدودیت منابع

طبیعی و زیست محیطی از سوی دیگر توجه جامعه بشری را به مساله حفظ محیط زیست جلب نموده، همچنین تقاضای روز افزون ذی نفعان از شرکت‌ها برای پذیرش مسئولیت‌های اجتماعی، شرکت‌ها را به درگیر شدن در مسئولیت‌های زیست محیطی و اجتماعی تشویق می‌کند.

سلیمی و احمد پور (۱۳۸۶) رابطه میان نوع صنعت و اندازه صنعت در ساختار سرمایه در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد بررسی قرار دادند. فرضیه صفر یکسان بودن ساختار سرمایه شرکت‌ها در صنایع بورس اوراق بهادار تهران بود، آزمون به صورت مقطعی و با استفاده از روش آماری ناپارامتریک کروسکال والیس انجام پذیرفت و فرضیه صفر رد گردید. در قسمت بعد، شرکت‌ها بدون در نظر گرفتن نوع صنعت بررسی شدند که هدف تایید وجود رابطه میان اندازه و ساختار سرمایه بود، این کار با محاسبه ضریب همبستگی اسپیرمن انجام شد، از انجا که ضریب همبستگی در همه سالهای مورد آزمون با اهمیت نبوده، رابطه میان اندازه و ساختار مالی تایید نشد.

نمازی و شیرزاده (۱۳۸۴) به بررسی ساختار سرمایه و سود آوری شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران پرداختند و به این نتیجه رسیدند که رابطه‌ای ضعیفی بین ساختار سرمایه مالی و سود آوری شرکت‌ها وجود دارد و این رابطه در صنایع مختلف متفاوت است.

کردستانی و نجفی عمران (۱۳۸۳) به بررسی عوامل تعیین کننده ساختار سرمایه پرداختند. نظریه‌های موازنۀ ایستا و سلسۀ مراتبی عوامل همچون اندازه شرکت، فرصت‌های رشد، خطر سود، سود‌های تقسیمی، قابلیت مشاهده دارایی‌ها، سود آوری و صرفه جویی مالیاتی غیر از بدھی را در ساختار سرمایه موثر در نظر می‌گیرند. در این پژوهش داده‌های ۹۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سالهای ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۵ بررسی شده است. یافته‌های پژوهش نشان آن دارد که بین اندازه شرکت و نسبت بدھی بر مبنای ارزش دفتری رابطه مثبت و معنی دار، و بین صرفه جویی مالیاتی غیر از بدھی و نسبت بدھی بر مبنای ارزش دفتری و ارزش بازار رابطه منفی معنی داری وجود دارد که مطابق با نظریه موازنۀ ایستا است.

پژوهش‌های انجام گرفته در خارج کشور

کایه سیچنیک و موسوی (۲۰۱۷) معتقدند زمانی که یک شرکت رشد می‌کند، جنبه‌های رفتاری را تحت تأثیر قرار داده می‌شود و برخی از ویژگیهای آن تغییر می‌کند. پژوهشها در زمینه ساختار سرمایه شرکت بیان کننده این است که شرکتها بی‌که سن بالاتری دارند دارای بیشتری را برای پرداخت بدھیها تخصیص می‌دهند. همچنین به این نتیجه دست یافته‌اند که پس از عرضه اولیه سهام شرکتها، دارائی شرکتها افزایش یافته و به تبع آن قابلیت و سازگاری آنها در مقابل بدھی‌ها تغییر پیدا می‌کند.

منзор حسن و حبیب (۲۰۱۷) به بررسی رابطه چرخه عمر شرکت، منابع مالی شرکت و مسئولیت پذیری اجتماعی پرداختند. نتایج تحقیق آنها نشان داد بین چرخه عمر شرکت و مسئولیت پذیری اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد. همچنین تاییج تحقیق آنها نشان داد اندازه شرکت، سودآوری و نسبت دارایی‌های مشهود به عنوان شرایط مالی شرکت بر مسئولیت پذیری اجتماعی در چرخه عمر شرکت موثر است.

کاسترو و همکاران (۲۰۱۴) نیز دریافته‌اند که مراحل چرخه عمر، نقش مهمی در درک عملکرد مالی شرکت‌ها دارند. در پژوهشی رابطه حاکمیت شرکتی، تصمیمات مدیریت مالی و عملکرد شرکت را بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که اقدامات حاکمیت شرکتی بر تصمیم‌گیری‌های مدیریت مالی و عملکرد شرکت در ارتباط است، در واقع حاکمیت شرکتی به

طور بالقوه در کاهش مشکلات شرکت و بهبود تصمیم گیری های مدیریت مالی و عملکرد در شرکت ها کمک کننده می باشد.

اندرو و همکاران (۲۰۱۴) تاثیر ساختار سرمایه بر تصمیم نسبت به اهرم و تامین مالی خارجی طی سالهای ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۲ را بررسی کردند. در این پژوهش از دو معیار ساختار مالکیت، سهم مالکیت مدیران و مالکیت نهادی استفاده گردید، نتایج بیانگر این بود که شرکت هایی با مالکیت متمرکز با افزایش احتمال انتشار سهام نسبت به اوراق قرضه، اثربخشی که طی دوره های رونق بازار بیشتر اتفاق می افتد، نسبت اهرم‌شان کاهش می یابد.

سان و همکاران (۲۰۱۵) به بررسی عوامل موثر بر ساختار سرمایه شرکت های پرتغالی پرداختند. شواهد نشان داد عمر، ساختار دارایی ها، بازده دارایی ها و قابلیت وثیقه دارایی ها تاثیر معنی دار و مثبتی بر ساختار سرمایه دارند. در حالی که سپر مالیاتی غیر بدھی و نقدینگی تاثیر معنی دار و منفی بر ساختار سرمایه دارند. آنها دریافتند مثبت شدن تاثیر بازده دارایی ها به عنوان شاخص عملکرد مالی بر ساختار سرمایه مبنی بر نظریه موازنی است و این رابطه منطبق با نظریه سلسله مراتبی نیست چرا که طبق این دیدگاه، تاثیر بازده دارایی ها به عنوان شاخص عملکرد مالی بر ساختار سرمایه منفی است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از دیدگاه هدف، از گونه پژوهش های کاربردی است که با هدف برخورداری از نتایج یافته ها برای حل مسائل موجود در سازمان ها صورت می گیرد و از نظر شیوه گردآوری داده ها نیز توصیفی است که به بیان واقعیت های موجود در نمونه شرکت های مورد بررسی می پردازد. تجزیه و تحلیل اطلاعات پژوهش نیز با استفاده از واکاوی رگرسیون خطی چند متغیره انجام می گیرد. روش پژوهش از گونه پژوهش های علی پس رویدادی می باشد زیرا تمرکز این پژوهش بر داده های تاریخی برگرفته از گزارش های مالی تاریخی و گذشته است.

قلمرو پژوهش جهت مکانی و زمانی پژوهش را نمایان می کند. در جنبه مکانی پژوهشگر باید اطلاعات نخستین را درباره جامعه ای که از آن نمونه گیری کرده و فرضیه های پژوهش را که با استفاده از داده های آماری جامعه آزمون می کند، ارائه کند. در جنبه زمانی پژوهشگر فاصله و دروه زمانی که در آن پژوهش خود را به انجام می رساند نمایان می سازد. این کار از آن جهت اهمیت دارد که بسیاری از پدیده ها متأثر از زمان هستند. در این پژوهش قلمرو مکانی پژوهش از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران گردآوری شده است که می بایست در قلمرو زمانی ابتدای سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۵ عضویت خود را در بورس اوراق بهادر تهران حفظ کرده باشند.

فرضیه های پژوهش

فرضیه اصلی اول: راهبری شرکتی بر ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.

فرضیه اصلی دوم: عمر شرکت بر رابطه بین راهبری شرکتی و ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.

فرضیه های فرعی مرتبط با فرضیه اصلی نخست

۱- سرمایه گذاران نهادی با ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.

۲- تمرکز مالکیت با ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.

- ۳- مالکیت مدیریتی بر ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.
 - ۴- استقلال هیات مدیره با ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.
- فرضیه های فرعی مرتبط با فرضیه اصلی دوم
- ۱- عمر شرکت بر رابطه بین سرمایه گذاران نهادی و ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.
 - ۲- عمر شرکت بر رابطه بین تمرکز مالکیت و ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.
 - ۳- عمر شرکت بر رابطه بین مالکیت مدیریتی و ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.
 - ۴- عمر شرکت بر رابطه بین استقلال هیات مدیره و ساختار سرمایه تاثیر معناداری دارد.

مدل های پژوهش

مدل مربوط به فرضیه اصلی نخست و فرضیه های فرعی مرتبط با آن:

$$LEV_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 INST_{i,t} + \beta_2 OWN_{i,t} + \beta_3 MSO_{i,t} + \beta_4 INDP_{i,t} \\ + \beta_5 Growth_{i,t} + \beta_6 ROA_{i,t} + \beta_7 Size_{i,t} + \beta_8 LOSS_{i,t} + \beta_9 BTM_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

مدل مربوط به فرضیه اصلی دوم و فرضیه های فرعی مرتبط با آن:

$$LEV_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 INST_{i,t} + \beta_2 OWN_{i,t} + \beta_3 MSO_{i,t} + \beta_4 INDP_{i,t} \\ + \beta_5 INST_{i,t} * AGE_{i,t} + \beta_6 OWN_{i,t} * AGE_{i,t} + \beta_7 MSO_{i,t} * AGE_{i,t} \\ + \beta_8 INDP_{i,t} * AGE_{i,t} + \beta_9 Growth_{i,t} + \beta_{10} ROA_{i,t} \\ + \beta_{11} Size_{i,t} + \beta_{12} LOSS_{i,t} + \beta_{13} BTM_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

متغیر وابسته:

$Lev_{i,t}$: ساختار سرمایه، از نسبت مجموع بدھی های کوتاه مدت و بلند مدت به جمع ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و مجموع بدھی های بلند مدت و کوتاه مدت برای اندازه گیری آن استفاده می شود.

متغیر های مستقل:

$INST_{i,t}$: سهامداران نهادی، نسبت درصد سهام در مالکیت سرمایه گذاران نهادی به کل سهام منتشر شده توسط شرکت.

$OWN_{i,t}$: تمرکز مالکیت شرکت، برای اندازه گیری تمرکز مالکیت از شاخص هر فیندال هیرشمن استفاده می شود و برای این منظور مجموع درصد سهام سهامداران که دارای بیش از ۵ درصد از سهام شرکت می باشند، مدنظر قرار می گیرد.

$MSO_{i,t}$: نسبت سهام در اختیار اعضای هیات مدیره به تعداد کل سهام منتشر شده شرکت.

$INDP_{i,t}$: استقلال هیات مدیره، نسبت تعداد اعضای غیر موظف به کل اعضای هیات مدیره متغیر تعديل گر و نحوه اندازه گیری آن.

AGE : عمر شرکت: لگاریتم طبیعی عمر شرکت از زمان تاسیس تا پایان سال مورد بررسی.

متغیر های کنترلی:

$Growth_{i,t}$: رشد، تغییرات درآمدهای عملیاتی هر دوره نسبت به دروه پیش.

$ROA_{i,t}$: عملکرد مالی نسبت سود عملیاتی به ارزش دفتری دارایی ها.

$Size_{i,t}$: اندازه شرکت، برای اندازه گیری آن از لگاریتم طبیعی دارایی شرکت استفاده می شود.

LOSS_{i,t}: زیان دهی: اگر شرکت در دوره مورد بررسی زیان دهی داشته باشد، عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر به آن اختصاص می یابد.

BTM_{i,t}: ارزش بازار به ارزش دفتری از نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام برای اندازه گیری آن استفاده می شود.

جامعه و نمونه آماری و روش نمونه گیری پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. بنابراین قلمرو مکانی پژوهش، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و قلمرو زمانی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ می باشد. در نتیجه دوره زمانی پژوهش یک دوره ۶ ساله خواهد بود.

به بررسی روند حذف شرکت های بورسی از نمونه آماری پژوهش در جدول ذیل پرداخته می شود.

جدول شماره ۱: روند انتخاب نمونه

تعداد کل شرکت های پذیرفته شده در بورس در پایان سال ۱۳۹۵	معیارها :	۴۹۴
تعداد شرکت هایی که در قلمرو زمانی سال های ۹۵-۹۰ در بورس فعال نبوده اند	۱۷۱	
تعداد شرکت هایی پس از سال ۹۰ در بورس پذیرفته شده اند	۴۶	
تعداد شرکت هایی که جزء هلدینگ، سرمایه گذاری ها، واسطه گری های مالی، بانک ها و یا لیزینگ ها بودند	۵۶	
تعداد شرکت هایی که در قلمرو زمانی پژوهش تغییر سال مالی داده اند	۱۷	
تعداد شرکت هایی که در قلمرو زمانی پژوهش اطلاعات آنها در دسترس نمی باشد	۱	
تعداد شرکت های نمونه	۲۰۳	

روش تحلیل و آزمون فرضیه های

در این مقاله برای آزمون فرضیه ها از مدل رگرسیون خطی متغیره استفاده شده روش آماری مورد استفاده در این مقاله روش داده های پانل می باشد. در ادامه ابتدا روش داده های پانل و آزمون های مربوط به آن تشریح می گردد. سپس آزمون های مربوط به معنی دار بودن کل مدل و معنی دار بودن متغیرهای مستقل داده می شود. در آخر نیز پس از تشریح آزمون های مربوط به مفروضات رگرسیون کلاسیک نحوه تصمیم گیری در مورد رد یا پذیرش فرضیه های پژوهش می گردد. لازم به ذکر است در این مطالعه برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Eviews بهره گرفته شده است. در این تحقیق برای آزمون فرضیات ابتدا با استفاده از آزمون f مفید درستی ادغام داده ها مورد آزمون قرار گرفته و سپس بر اساس آزمون هاسمن نوع روش ازمون (اثرات ثابت یا اثرات تصادفی) تعیین شده است و با توجه به نوع روش نسبت به برآورد مدل اقدام شد. جزئیات و نتایج حاصل از تحلیل های آماری در این پژوهش ارائه شده است این تحلیل ها در دو بخش توصیفی و استنباطی انجام می شود. در جریان این تحلیل ها مواردی مانند آماره های توصیفی، پایایی، همبستگی و در نهایت فرضیه های پژوهشی تحلیل شده است برای انجام تحلیل ها و آزمون فرضیه ها، تعداد ۲۰۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بر اساس شرایط غربال گری در دوره زمانی ۶ ساله در بازه زمانی ابتدای سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار گرفته اند.

آمار توصیفی

آماره توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است. تعداد مشاهده ای مورد بررسی ۱۲۱۸ مشاهده سال - شرکت است که بیان گر در دسترس بودن تمام داده هاست. ساختار سرمایه شرکت ها با میانگین ۱۶,۰ درصدی بیانگر نسبت کل بدھی به کل دارای هایی شرکت های عضو نمونه آماری پژوهش است. میانگین متغیر عمر شرکت ۳,۵۵ است. همچنین انحراف معیار این متغیر برابر با ۴,۷-۰,۶ می باشد. مالکیت نهادی دارای میانگین ۶۳,۷۷ است که نشان دهنده حدود شصت و چهار درصدی سهام در اختیار سرمایه گذاران نهادی است. تمرکز مالکیت در شرکت های مورد بررسی به طور میانگین حدود ۲۸ درصد است. فاصله داشتن این مقدار از صد درصد، بیانگر مالکیت پراکنده در شرکت های مورد بررسی است. در حقیقت به موازات افزایش این شاخص، تمرکز مالکیت افزایش می یابد و به موازات کاهش این شاخص، تمرکز مالکیت کاهش یافته و مالکیت به شکل متنوع و پراکنده است. مالکیت مدیریتی به طور میانگین دارای نسبت ۶۳ می باشد که نشان دهنده نسبت سهام در اختیار اعضای هیات مدیره به شکل سهام شرکت است. میانگین استقلال هیات مدیره حدود ۶۸ درصد می باشد که بیان گر نسبت حضور مدیران غیر موظف در هیات مدیره شرکت های عضو نمونه آماری پژوهش می باشد. میانگین رشد شرکت ها برابر اس با ۴۱,۰ که نشان دهنده روند مثبت رشد در شرکت های عضو نمونه آماری پژوهش است. عملکرد مالی با میانگین ۱۱,۰ بیانگر نسبت سود آوری به دارایی های شرکت است. اندازه شرکت نیز دارای میانگین ۲۷,۷۸ است که نشان از اندازه حدود بیست و هفت واحدی اندازه شرکت ها دارد. نسبت ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به ارزش دفتری با میانگین ۱۳,۴۷ نشان از میزان مثبت این نسبت در شرکت های عضو نمونه آماری پژوهش دارد. همچنین با توجه با جدول ۲ حدود ۱۳ درصد یعنی ۱۵۷ مشاهده از نمونه آماری پژوهش زیان ده استند.

جدول ۱: شاخص های آماره توصیفی متغیرهای وابسته، مستقل و کنترل

متغیرها	ساختار سرمایه	عمر	سازمانی	تمرکز مالکیت	مالکیت مدیریتی	استقلال هیات مدیره	رشد	عملکرد مالی	اندازه شرکت	نسبت ارزش بازار
نماد	LEV	۳,۵۵	۶۳,۷۷	۰,۲۸۵	۶۳,۸۷	۰,۶۸۴	۰,۱۱۱	۰,۴۱۹	۲۷,۷۸	۰,۴۷۷
میانگین	۰,۶۱۵	۳,۶۶	۷۵,۹۹	۰,۲۸۴	۶۹,۵۴	۰,۷۱۴	۰,۰۹۶	۰,۷۰۷	۲۷,۵۸	۰,۴۳۳
میانه	۰,۶۱۱	۴,۳۹	۹۹,۴۵	۰,۹۸۹	۹۹,۴۵	۱,۰۰۰	۰,۵۹۱	۱۳۶,۷۹	۳۲,۹۶	۳,۵۲۷
بیشترین	۰,۷۵۸	۰,۲۵۴	۳۱,۶۶	۰,۲۲۷۲	۲۴,۱۷۴	۰,۱۹۸	۵,۲۷	۱,۱۳	۱,۴۹۶	-۵,۶۶
کمترین	۰,۷۰۲	۲,۱۹	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	-۵۰,۷۴	-۱,۲۴	۲۳,۹۸	۰,۴۳۳
انحراف معیار	۰,۲۵۴	۰,۳۹۸	۰,۲۲۷۲	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۴۷۷
چوگانی	۱,۷۷	-۰,۶۴۷	-۰,۸۷۰	-۰,۰۰۰	-۰,۰۰۰	-۰,۰۰۰	۱۳,۶۷۵	-۰,۴۵۳	-۰,۹۵۲	۰,۸۲۹
کشیدگی	۱۲,۶۸	۲,۵۸۶	۲,۳۶۸	۲,۹۳۱	۲,۷۷۸	۳,۰۴۴	۳۸۲,۸۸	۱۴,۴۹۵	۴,۲۱۴	۳۴,۰۰
جارکو-برا	۵۴۰,۱,۳	۹۳,۴۱	۱۷۴,۰,۱	۹۰,۰۲	۱۲۵,۵۶	۴۱,۸۹	۶۸۹۰,۳	۲۱۴,۵۷	۲۱۴,۵۷	۵۰,۹۶۸
احتمال آماره	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰
تعداد مشاهده ها	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸	۱۲۱۸

در جدول بالا همانگونه که مشاهده می شود احتمال آماره جارکو-برا کمتر از پنج درصد است که بیانگر این امر است توزیع

متغیرها به صورت متقارن نمی باشد. اما با توجه به قضیه حد مرکزی و نیز بالا بودن تعداد مشاهده ها، توان از نامتقارن بودن توزیع آن ها چشم پوشی کرد و متقارن بودن توزیع آن ها را پذیرفت.

اطاعات آماره توصیفی متغیر زیان دهی در جدول ذیل ارائه می شود.

جدول ۲: چیدمان متغیر مجازی پژوهش

تعداد مشاهده ها	مقداریک	مقدار صفر	شرح	نشانه	متغیر مجازی
۱۲۱۸	۱۵۷	۱۰۶۱	تعداد	LOSS	زیان دهی
۱۰۰,۰۰	۱۲,۸۹	۸۷,۱۱	درصد		

هم خطی

هم خطی وضعیتی است که یک متغیر مستقل یا کنترل تابعی از متغیر مستقل یا کنترل دیگر باشد. در این پژوهش می توان همبستگی بین متغیرهای مستقل و کنترل را با یک دیگر مورد بررسی قرارداد؛ که در اینجا با توجه به آماره همبستگی پیرسون این مورد را بررسی می کنیم. اگر آماره بین دو متغیر از شصت درصد بیش تر باشد، نشان دهنده آن است که دو متغیر با هم همپوشانی دارند و وارد شدن هم زمان آن ها در مدل کار صحیحی نیست.

جدول ۳: نتایج آزمون همبستگی میان متغیرهای مستقل و کنترل پژوهش

BTM	LOSS	SIZE	ROA	GROWTH	INDP	MSO	OWN	INST	متغیرها
								۱,۰۰۰	INST
							۱,۰۰۰	۰,۷۷۲	OWN
						۱,۰۰۰	۰,۴۱۶	۰,۴۰۶	MSO
					۱,۰۰۰	۰,۰۰۸	-۰,۱۴۶	-۰,۰۵۳	INDP
				۱,۰۰۰	-۰,۰۵۱	-۰,۰۵۶	-۰,۰۴۶	-۰,۰۴۴	GROWTH
			۱,۰۰۰	۰,۰۱۴	۰,۰۹۵	۰,۱۱۶	۰,۰۶۹	۰,۰۹۶	ROA
		۱,۰۰۰	۰,۱۱۳	-۰,۰۲۲	-۰,۰۴۵	۰,۱۳۷	۰,۰۸۹	۰,۲۳۴	SIZE
۱,۰۰۰	۰,۰۱۵	-۰,۱۰۵	-۰,۰۰۰	-۰,۰۲۲	-۰,۰۰۹	-۰,۰۱۴	-۰,۰۲۷	LOSS	
۱,۰۰۰	۰,۰۲۱	۰,۰۰۵	۰,۰۱۱	-۰,۰۰۳	۰,۰۱۱	۰,۰۱۰	-۰,۰۰۳	۰,۰۰۳	BTM

مانایی

نتایج آزمون پایایی متغیرها با استفاده از آزمون مانایی در جدول ذیل ارائه شده است. شواهد نشان داد شرط پایایی متغیرها با توجه به مقدار سطح معناداری کمترین درصد برقرار است. در نتیجه بحث ریشه کاذب در متغیرها مطرح نیست و اطمینان مناسبی از پردازش درست داده ها طی دوره زمانی پژوهش وجود دارد و همه متغیرها در سطح مانا هستند.

جدول ۴: نتایج آزمون مانایی متغیرهای پژوهش

متغیر	آماره	سطح معنی داری	نتیجه
LEV	۵۸۹,۹۹۹	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
AGE	۳۷۳۹,۴۰	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
INST	۴۸۹,۱۵۷	۰,۰۰۰۲	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
OWN	۵۵۴,۳۵۱	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
MSO	۷۹۳,۸۵۹	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
INDP	۳۲۴,۶۲۰	۰,۰۰۰۳۶	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
GROWTH	۷۲۸,۷۴۲	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
ROA	۵۵۷,۲۲۹	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
SIZE	۵۸۹,۵۷۲	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است
BTM	۷۸۹,۶۶۹	۰,۰۰۰۰	متغیر در سطح ۵٪، معنی دار است

فرضیه اصلی نخست و فرضیه های فرعی مرتبط با آن

بررسی رابطه بین ساز و کارهای راهبری شرکتی و ساختار سرمایه، موضوع مورد بررسی در این فرضیه می باشد طبق مدل مورد بررسی، عملکرد مالی به عنوان متغیر وابسته تابعی از شاخص های سرمایه گذاران نهادی، تمرکز مالکیت، مالکیت مدیریتی و استقلال هیات مدیره می باشد. ضمن آن که متغیر های رشد، عملکرد مالی، اندازه شرکت، زیان دهی و ارزش بازار و ارزش دفتری به عنوان متغیر های کنترلی در نظر گرفته شده اند. نتایج انتخاب الگوی مدل رگرسیون این فرضیه در نگاره ۴ ارائه شده است.

جدول ۵: انتخاب الگوی مدل مربوط به فرضیه اصلی یک و فرضیه های فرعی مرتبط با آن

آزمون	شرح	آماره	مقدار	احتمال
چاو	انتخاب بین مدل تابلویی یا تلفیقی	اف	۱۲,۸۶۰۲۵۲	۰,۰۰۰۰
هاسمن	انتخاب بین مدل اثرات ثابت یا تصادفی	کای دو	۱۱۹,۰۱۶۶۲۴	۰,۰۰۰۰

آماره اف لیمو آزمون چاو ۱۲,۸۶ بیشتر از مقدار بحرانی و احتمال آماره ۰,۰۰۰۰ کمتر از سطح خطای پنج درصد است. در نتیجه آزمون مدل باید به روش تابلوئی (پنل) انجام شود. همچنین آماره کای دو آزمون هاسمن ۱۱۹,۰۱۶ بیشتر از مقدار بحرانی و احتمال آن ۰,۰۰۰۰ کمتر از سطح خطای پنج درصد است در نتیجه آزمون مدل باید به روش اثرات ثابت انجام شود.

آزمون فرضیه های پژوهش

جدول ۶: آزمون نهایی مدل مربوط به فرضیه اصلی یک و فرضیه های فرعی مرتبط با آن

مدل رگرسیون تابعی با اثرات ثابت. تعداد مقاطع ۲۰۳ شرکت، تعداد دوره ۶ سال از ۱۳۹۰-۱۳۹۵				
$LEV_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 INST_{i,t} + \beta_2 OWN_{i,t} + \beta_3 MSO_{i,t} + \beta_4 INDP_{i,t} + \beta_5 Growth_{i,t}$ $+ \beta_6 ROA_{i,t} + \beta_7 Size_{i,t} + \beta_8 LOSS_{i,t} + \beta_9 BTM_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$				
متغیرهای وابسته LEV				
احتمال	آماره تی	خطای استاندارد	ضرایب	متغیرهای توضیحی
۰,۰۰۰۰۰	۱۴,۴۳۱۳۳	۰,۱۸۳۸۳۶	۲,۶۵۳	C
۰,۳۰۰۰۰	-۱,۰۳۷	۰,۰۰۰۲۳۸	-۰,۰۰۰	INST
۰,۹۲۴۷	۰,۰۹۴۵۶۸	۰,۰۳۹۴۷۲	۰,۰۰۰۳۳	OWN
۰,۶۵۰۰۰	۰,۴۵۳۸۸۳	۰,۰۰۰۲۱۸	۹,۹۱	MSO
۰,۸۷۷۶	۰,۱۵۴۰۵۸	۰,۰۱۷۵۳۰	۰,۰۰۲	INDP
۰,۲۱۲۹	-۱,۲۴۳	۰,۰۰۰۶۲۹	-۰,۰۰۷	GROWTH
۰,۰۰۰۰۰	-۲۹,۸۱	۰,۰۲۵۶۸۷	-۰,۷۶۵	ROA
۰,۰۰۰۰۰	-۱۰,۶۵	۰,۰۰۶۵۰۳	-۰,۰۶۰	SIZE
۰,۱۶۵۱	-۱,۳۸۹	۰,۰۰۷۰۷۷	-۰,۰۰۹	LOSS
۰,۹۲۳۵	-۰,۰۹۶	۷,۶۵	-۷,۳۵	BTM
۰,۹۲۴۰۹۳	ضریب تعیین		۵۷,۷۱۱	آماره فیشر
۱,۵۴۷۸۸۵۷	آماره دوربین - واتسون		۰,۰۰۰	احتمال آماره فیشر

با توجه به جدول بالا، آماره فیشر ۷۱,۵۷ و احتمال آن ۰,۰۰۰۰۰ است که نشان از وجود رابطه خطی بین متغیرها دارد. آماره دوربین واتسون ۱,۵۴۷ است که بین محدوده ۱,۵ تا ۲,۵ قرار دارد و بر این اساس در باقیمانده های مدل، خود همبستگی وجود ندارد. ضریب تعیین مدل ۰,۹۲ است که نشان از تغییر پذیری متغیر وابسته به این میزان از متغیرهای مستقل و کنترل دارد. یافته های پژوهش نشان می دهد که شاخص های راهبری شرکتی در نظر گرفته شده یعنی سرمایه گذاران نهادی، تمرکز مالکیت، مالکیت مدیریتی و استقلال هیات مدیره، نمی تواند به صورت معنی دار، ساختار سرمایه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را تحت تاثیر قرار دهد.

فرضیه اصلی دوم و فرضیه های فرعی مرتبط با آن

بررسی تاثیر عمر شرکت بر رابطه بین ساز و کارهای راهبری شرکتی و ساختار سرمایه، موضوع مورد بررسی در این فرضیه می باشد. طبق مدل مورد بررسی، عملکرد مالی به عنوان متغیر وابسته تابعی از شاخص های سرمایگذاران نهادی در عمر شرکت، تمرکز مالکیت در عمر شرکت، مالکیت مدیریتی در عمر شرکت و استقلال هیات مدیره در عمر شرکت می باشد. ضمن آن که در مدل مورد بررسی این فرضیه نیز متغیرهای رشد، عملکرد، اندازه شرکت، زیان دهی و ارزش دفتری به عنوان متغیرهای کنترلی در نظر گرفته شده اند. نتایج انتخاب الکوی مدل رگرسیون این فرضیه در جدول ۷ ارائه شده است.

جدول ۷: انتخاب الگوی مدل مربوط به فرضیه‌های اصلی دو و فرضیه‌های مرتبه با آن

احتمال	مقدار	آماره	شرح	آزمون
۰,۰۰۰۰	۱۲,۹۴۸۳۵۸	اف	انتخاب بین مدل تابلوئی یا تلفیقی	چاو
۰,۰۰۰۰	۱۲۹,۳۵۱۸۹۸	کای دو	انتخاب بین مدل اثرات ثابت یا تصادفی	هاسمن

آماره اف لیمر آزمون چاو ۱۲,۹۴ بیشتر از مقدار بحرانی و احتمال آماره ۰,۰۰۰ کمتر از سطح خطای پنج درصد است. در نتیجه آزمون مدل باید به روش تابلوئی (پنل) انجام شود. همچنین آماره کای دو آزمون هاسمن ۱۲۹,۳۵۱ بیشتر از مقدار بحرانی و احتمال آن ۰,۰۰۰ کمتر از سطح خطای پنج درصد است در نتیجه آزمون مدل باید به روش اثرات ثابت انجام شود.

جدول ۸: آزمون نهایی مدل مربوط به فرضیه‌های اصلی دو و فرضیه‌های فرعی مرتبه با آن

مدل رگرسیون تابلوئی با اثرات ثابت. تعداد مقاطع ۲۰۳ شرکت تعداد دوره ۶ سال از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۰				
متغیر وابسته: LEV				
احتمال	آماره تی	خطای استاندارد	ضرایب	متغیر توضیحی
۰,۰۰۰۰	۱۲,۹۱۳۵۴	۰,۲۰۱۳۹۰	۲,۶۰۰	C
۰,۵۴۶۳	-۰,۶۰۳	۰,۰۰۲۳۷۷	-۰,۰۰۱	INST
۰,۰۴۸۲	-۱,۹۷	۰,۳۷۷۶۰۸	-۰,۷۴۶	OWN
۰,۹۸۹۰	۰,۰۱۳۷	۰,۰۰۱۸۰۶	۲,۴۸	MSO
۰,۰۰۰۳	۳,۶۶۵	۰,۱۲۷۹۲۸	۰,۴۶۸	INDP
۰,۶۷۸۱	۰,۴۱۵۱۴۸	۰,۰۰۰۶۳۶	۰,۰۰۰	INSTAGE
۰,۰۴۰۵	۲,۰۵۱۱۶۸	۰,۱۰۳۹۶۱	۰,۲۱۳	OWNAGE
۰,۹۳۹۲	۰,۰۷۶۲۵۱	۰,۰۰۰۴۸۸	۳,۷۳	MSOAGE
۰,۰۰۰۱	-۳,۸۱۴	۰,۰۳۴۰۴۷	-۰,۱۲۹	INDPAGE
۰,۲۰۵۶	-۱,۲۶۶	۰,۰۰۰۶۳۷	-۰,۰۰۰	GROWTH
۰,۰۰۰۰	-۳۰,۱۹	۰,۰۲۴۴۴۹	-۰,۷۳۸	ROA
۰,۰۰۰۰	-۹,۴۳۶	۰,۰۰۷۱۲۷	-۰,۰۶۷	SIZE
۰,۲۳۶۱	-۱,۱۸۵	۰,۰۰۷۳۵۸	-۰,۰۰۸	LOSS
۰,۶۲۸۶	-۰,۴۸۳	۸,۶۶	-۴,۱۹	BTM
۰,۹۱۴۶۳۹	ضریب تعیین		۴۹,۳۷۷۸۷	آماره فیشر
۱,۵۴۴۵۰۰	آماره دوربین - واتسون		۰,۰۰۰۰۰	احتمال آماره فیشر

با توجه به جدول بالا، آماره فیشر ۵۷,۸۷ و احتمال آن ۰,۰۰۰ است که نشان از وجود رابطه خطی بین متغیرها دارد آماره دوربین واتسون ۱,۵۴۷ است که بین محدوده ۱,۵ تا ۲,۵ قراردارد و براین اساس در باقیمانده‌های مدل، خود همبستگی وجود ندارد. ضریب تعیین مدل ۰,۹۲۰ است که نشان از تغییر پذیری متغیر وابسته به این میزان از متغیرهای مستقل و کنترل دارد.

در فرضیه دوم پژوهش نیز، یافته های پژوهش نشان می دهد که شاخص های راهبری شرکتی تعیین شده یعنی سرمایه گذاران نهادی در عمر شرکت، تمرکز مالکیت در عمر شرکت، مالکیت مدیریتی در عمر شرکت و استقلال هیات مدیره در عمر شرکت، نمی توانند به صورت معنی دار، ساختار سرمایه شرکت های مورد بررسی را تحت تاثیر قراردهند.

جدول ۹: نتایج بدست آمده از آزمون فرضیه ها

نتیجه	شرح فرضیه	فرضیه ها
	راهبری شرکتی بر ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	اصلی نخست
رد فرضیه	سرمایه گذاران نهادی بر ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۱-۱
رد فرضیه	تمرکز مالکیت بر ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۲-۱
رد فرضیه	مالکیت مدیریتی بر ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۳-۱
رد فرضیه	استقلال هیات مدیره بر ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۴-۱
	عمر شرکت بر رابطه بین راهبری شرکتی و ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	اصلی دوم
رد فرضیه	عمر شرکت بر رابطه بین سرمایه گذاران نهادی و ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۱-۲
رد فرضیه	عمر شرکت بر رابطه بین تمرکز مالکیت و ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۲-۲
رد فرضیه	عمر شرکت بر رابطه بین مالکیت مدیریتی و ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۳-۲
رد فرضیه	عمر شرکت بر رابطه بین استقلال هیات مدیره و ساختار سرمایه تاثیر معنادار دارد.	فرعی ۴-۲

نتایج حاصل از سایر یافته های پژوهش

در این پژوهش علاوه بر بررسی تاثیر متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته، از چهار متغیر کنترلی برای تبیین بهتر رابطه میان متغیرهای مستقل و وابسته استفاده گردید، که در ادامه به بیان نتایج بدست آمده از برازش هر یک از متغیرهای کنترلی و وابسته پرداخته می شود. متغیرهای کنترلی پژوهش حاضر به این شرح می باشد: رشد، عملکرد مالی، اندازه شرکت، زیان دهی و ارزش بازار به ارزش دفتری.

در مدل رگرسیون مربوط به آزمون فرضیه اصلی نخست و فرضیه های فرعی مرتبط با آن، متغیرهای کنترلی عملکرد مالی و اندازه شرکت، با توجه به سطح معنی داری کمتر از پنج درصد و علامت ضریب منفی آنها، تاثیر منفی و معنی داری بر متغیر وابسته پژوهش دارند. سایر متغیرهای کنترلی در این مدل، با توجه به سطح معنی داری بزرگتر از پنج درصد شان بر ساختار سرمایه تاثیر معنی دار ندارند.

منابع

- ✓ حسنی، محمد، احمدی زاده، سانا ز، (۱۳۹۴)، آزمون رابطه بین بیش اطمینانی مدیران و اهرم مالی (با تمرکز بر نظریه سلسله مراتبی و نظریه توازنی ایستا)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی تهران شمال.
- ✓ حسنی، محمد، پیراکند، هدی، (۱۳۹۵)، آزمون اثر بخشی کیفیت حسابرسی بر سرسیبد بلند مدت بدھی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

- ✓ حسنی، محمد، سید حمزه زاده، سپیده سادات، (۱۳۹۲)، تبیین ساختار سرمایه بر اساس تئوری ورشکستگی و تئوری سلسله مراتبی (شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال.
- ✓ رجایی، یدالله، نصیری، مهین، محمدی، نبی الله، (۱۳۹۵)، بررسی ارتباط بین مسئولیتهای اجتماعی شرکتها و محدودیت تأمین منابع مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مطالعات کمی در مدیریت، شماره ۲۶، صص ۱۱۸-۹۷.
- ✓ رضایی دولت آبادی، حسین، امیری عقدایی، سید فتح ا...، رفت، بتول، ایزدی، فاطمه، (۱۳۹۲)، تاثیر پذیری رابطه ساختار سرمایه و عماکرد مالی شرکت ها از رقابت بازار محصول و نوع استراتژی کسب وکار شرکت ها، مجله راهبرد مدیریت مالی، سال دوم، شماره ۴، صص ۵۸-۳۹.
- ✓ کردستانی، غلامرضا، نجفی عمران، مظاہر، (۱۳۸۳)، مروری بر نظریه های ساختار سرمایه، مجله حسابدار، سال بیست و سوم، شماره ۱۹۸.
- ✓ گلزاری، الناز، عسگری، محمد، (۱۳۹۲)، تأثیر ساختار سرمایه ای بر موقعیت رقابتی در بازار شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کنفرانس بین المللی مهندسی و هنر مدیریت در محیط زیست.
- ✓ نمازی، محمد، شیرزاده، جلال، (۱۳۸۴)، بررسی ارتباط بین ساختار رقابتی بازار محصول و بازده سهام، پژوهش های تجربی حسابداری مالی، شماره ۲۷، صص ۱-۲۷.
- ✓ kieschnick, R and Moussawi, R (2017)." Firm age, corporate governance, and capital structure choices". Journal of Corporate Finance, Vol. 48 (2018), pp. 597– 614
- ✓ Hasan, M. M., & Habib, A. (2017). Corporate life cycle, organizational financial resources and corporate social responsibility. Journal of Contemporary Accounting and Economics, 13(1), 20–36.
- ✓ stro, P., M. Teresa, T. Fernández, B. Amor-Tapia and A. de Miguel. (2014). Target leverage and speed of adjustment along the life cycle of European listed firms. BRQ Business Research Quarterly, 19, 188-205
- ✓ Iman, Mahmood Osmand & Malik, Mahfuja,(2007). "firm performance and corporate Governance Through ownership structure: Evidence from Bangladesh Stock Market ". International Review of Business.
- ✓ Jensen, M. G. & Meckling, W.H. (1976),"Theory of The Firm: Managerial Behavior, Agency Costs, and Ownership Structure", Journal of Financial Economics, Vol.3,Issue4,pp.305-360.
- ✓ Kouki M, Guizani M.,(2011),"Corporate Governance and Dividend Poland, 162, pp. 02 -554.
- ✓ Kallunki J., Silvola H. (2008)."The effect of Organizational Life Cycle Stage on the use of Activity-based Costing". Management Accounting Research;, 19: 62-79.
- ✓ Limpan, F. and Lipman, L. (2006). "Corporate Governance Best Practices: Strategies for Public, Private and Not-For-Profit Organization. "John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey.